

Redakcja i Administracja
Warszawa
ul. Warecka 7—Tel. 5.06.70

K r a k ó w
ul. Dunajewskiego 5
Telefon 103.10

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ
WYCHODZI CODZIENNIE RANO

Cena **15** groszy
za numer

Miesięcznie **3'50**
złotych

Zagranicą **6** złotych

Konto PKO Nr. 175

TOWARZYSZE ROZPOWSZECHNIJCIE „NAPRZÓD“, JEDYNY MIEJSCOWY DZIENNIK OPOZYCYJNY!

Likwidacja sporu o Gran Chaco Inicjatywa Ligi Narodów

Sekretariat generalny Ligi Narodów ogłosił wczoraj projekt sprawozdania, które będzie przedłożone zgromadzeniu Ligi i które zawiera ostateczne zalecenia w sprawie zatargu boliwijsko-paragwajskiego o terytorium Gran Chaco. Sprawozdanie opracowane zostało przez specjalny komitet zgromadzenia.

Na wstępie sprawozdanie zaznacza, że projektowane rozwiązanie stanowi nierozdzielny całość, która ma być przyjęta bez żadnych innych zastrzeżeń prócz zastrzeżenia przyjęcia sprawozdania przez drugą stronę interesowaną. Zaniechanie działań zbrojnych ma nastąpić w terminie 6-dniowym od chwili urzędowej notyfikacji pod kontrolą komisji neutralnej. Pod kontrolą tej komisji ma być w terminie 10-dniowym utworzona strefa zdemilitaryzowana szerokości 100 km.

Komisja neutralna powołana do pełnienia kontroli nad zaniechaniem działań zbrojnych i utrzymaniem rozejmu, zebrać się ma w Buenos Aires.

Decyzje komisji zapadać będą zwykłą większością. Do dyspozycji komisji postawione będą wszelkie środki i materiały niezbędne dla przeprowadzenia kontroli. Stworzenie strefy zdemilitaryzowanej nie przesądza bynajmniej kwestii ostatecznych granic terytorium Gran Chaco.

Po upływie conajwyżej miesiąca od chwili zawieszenia broni, zbierze się w Buenos Aires specjalna konferencja celem przeprowadzenia rokowań w sprawie granic. Oprócz stron zainteresowanych, w konferencji tej uczestniczyć będą przedstawiciele państw Ekwadoru i Wenezueli.

Jeżeli rokowania nie doprowadzą do rezultatu w ciągu 1 miesiąca, sprawa będzie przekazana stałemu Trybunałowi Sprawiedliwości Międzynarodowej w Hadze, który zadecyduje, czy i jakie części terytorium winny być oddane przez jedno z państw drugiemu.

Sprawozdanie przewiduje wreszcie utworzenie komitetu doradczego, któryby śledził rozwój sytuacji w szczególności co się tyczy wykonania zaleceń zgromadzenia.

Poszukiwanie skarbów na dnie morza Usiłowanie wtargnięcia do skarbu „Lusitanji“

Według informacji dzienników angielskich powstało w Londynie konsorcjum dla sfinansowania prac nad wydobyciem skarbów z „Lusitanji“ zatopionej w 1916 roku przez niemieckie łódźce podwodne.

Zatopiony okręt leży na dnie skalistym w pobliżu wybrzeży irlandzkich i jest całkowicie pokryty muszlami i wodorostami. Konsorcjum nabyło angielski statek „Sternin“, który został wyposażony w najnowsze aparaty. Nurkowie przystąpić mają w najbliższych dniach do pracy celem dokładnego ustalenia położenia okrętu i znalezienia najłat-

wiejszych dróg dostępu do złota i innych skarbów, znajdujących się na pokładzie „Lusitanji“. Konsorcjum zastrzegło się, że 70% wydobytych skarbów stanowić będzie jego zysk, reszta zaś wrócona będzie towarzystwu Cunard Line, do którego należał zatopiony statek.

Na pokładzie „Lusitanji“ znajdowało się w chwili jego zatopienia 150 milionów dolarów w monetach złotych, około 50 milionów dolarów w sztabach złota, oraz dwie szafy żelazne, w których przechowane były diamenty, przenieszone dla jednego z holenderskich towarzyszy. Wśród diamentów tych znajduje się niezwykle cenny okaz nazwany diamentem „Kalifa“. (ATE).

W Japonii

Czuąc się odpowiedzialnym za niewłaściwe poprowadzenie orszaku cesarskiego ze stacji kolejowej do miejsca, skąd cesarz miał obserwować wielkie manewry, sierżant policyjny Houda z miejscowości Gumma, przeciął sobie arterję, w chwili, gdy pociąg cesarski opuszczał miejscową stację.

Odroczenie sesji Ligi Narodów Komunikat Sekretariatu Generalnego

Sekretariat generalny Ligi Narodów ogłosił wczoraj komunikat następujący: „Na żądanie barona Aloisi, przewodniczącego komitetu rady dla sprawy Saary, przewodniczący Ligi Narodów, minister Benesz, celem ułatwienia kontynuowania prac komitetu, zaproponował

Międzynarodówka Socjalistyczna wobec komunistycznych propozycji

Paryski korespondent PAT. komunikuje:

Egzekutywa Międzynarodówki Socjalistycznej po czterodniowych obradach sprecyzowała swoje stanowisko wobec propozycji komunistów utworzenia wspólnego frontu. Odpowiedni list został przesłany na ręce przedstawicieli Międzynarodówki Komunistycznej.

W liście tym Międzynarodówka pisze: „podczas gdy we Francji jedność akcji została zrealizowana, w Wielkiej Brytanii, Holandji, w państwach skandynawskich, Czechosłowacji i innych krajach propozycje komunisty-

czne zostały odrzucone. W tych warunkach każda z sekcji musi mieć swobodę samodzielnego decydowania“.

Kilku członków Egzekutywy, aprobując powyższy list, podpisało rezolucję, w której wyrażono życzenia ponownienia w najbliższym czasie wysiłków, w celu porozumienia się i ewentualnego dokonania fuzji Międzynarodówki Socjalistycznej z Międzynarodówką Komunistyczną.

Sprawę tę omówimy jeszcze po otrzymaniu materiałów, bezpośrednio z Międzynarodówki.

Echa zabójstwa w Marsylii Pytania Jugosławii pod adresem—Ligi Narodów

Jugosłowiański minister Jewtisz, wczoraj wieczorem wyjechał do Genewy. Wiezie on ze sobą dokument w sprawie odpowiedzialności za zamach marsylski.

Na podstawie tego dokumentu rząd jugosłowiański domagać się będzie od Ligi Narodów stwierdzenia odpowiedzialności za zamach i przedsięwzięcia koniecznych sankcyj.

Dokument jugosłowiański zawiera zbiór faktów obciążających rzekomo rząd węgierski odpowiedzialnością za popieranie terrorystów, którzy brali udział w zamachu w Marsylii.

Ponadto Jugosławia czyni Węgry odpowiedzialnymi za cały szereg aktów terrorystycznych, dokonanych na terytorium jugosłowiańskim przed zamachem marsylskim. Jugosławia zaznaczy, że Węgry postępowaniem swym naruszyły statut Ligi Narodów. Do dokumentu jugosłowiańskiego załączony jest aneks, zawierający wyczerpujący materiał dowodowy na podstawie dochodzeń, przeprowadzonych w Marsylii, Paryżu, Belgradzie i Sofji.

Minister Jewtisz zredagował poza

tem memorandum, przeznaczone dla poszczególnych rządów. Ze strony jugosłowiańskiej podkreślają, że Jugosławia podejmuje swój krok za zgodą Francji, która została już poinformowana o treści dokumentu oraz za aprobatą ministrów Benesza i Titulescu, z którymi minister Jewtisz odbył w Genewie dalsze narady w tej sprawie. Wreszcie w tutejszych kołach politycznych utrzymują, że również turecki minister spraw zagranicznych Tewfik Ruszdi Bey, który wczoraj bawił w Belgradzie w czasie konferencji z ministrem Jewtiszem przyrzekł poprzeć żądanie Jugosławii w Radzie Ligi Narodów.

Ucieczka estońskiego faszysty

Wedle krążących w Rydze pogłosek przywódca kombatantów estońskich Sirk, który niedawno uciekł z więzienia w Tallinie, przybył łodzią motorową do Finlandii.

O ucieczce Sirk'a z więzienia w Tallinie, pisaliśmy ostatnio w nr-ze z dnia 12 b. m.

Nie chcą przyłączenia do Niemiec

Dzienniki angielskie donoszą o akcji grupy emigrantów niemieckich z księciem Hubertem Löwensteinem na czele w sprawie plebiscytu w Zagłębiu Saary.

Ks. Löwenstein, który przybył do Londynu z Saarbrücken, oświadczył, że większość mieszkańców Saary wolałaby pozostać pod suwerennością Ligi Narodów pod warunkiem, że będzie miała możliwość głosowania po kilku latach, aby powrócić do Niemiec wówczas, gdy ustroj hitlerowski przestanie istnieć.

Ks. Löwenstein ułożył projekt konstytucji Zagłębia Saary, która w razie zachowania status quo, zapewnia autonomię pod protektoratem Ligi Narodów oraz przewiduje drugi plebiscyt po 5-ciu latach, celem zdecydowania czy terytorium Saary ma powrócić do Niemiec. Ks. Löwenstein, który usiłował pozyskać w Londynie poparcie dla swego projektu, udaje się do Genewy i przedłoży swój projekt sekretariatowi Ligi Narodów. (PAT).

Plany Hendersona

Publicysta D'Ormesson twierdzi w „Figaro“, że przewodniczący konferencji rozbrojeniowej Henderson zaproponuje zawarcie porozumienia dotyczące 3-ech punktów: 1) reglamentacji fabrykacji i handlu bronią, 2) ogłoszenia budżetów wojskowych, 3) utworzenia stałej komisji rozbrojeniowej. (PAT).

Zjazd Związku Obrony Kresów

Wczoraj rozpoczął się w Warszawie dwudniowy zjazd delegatów Związku Obrony Kresów Zachodnich.

Na zjazd przybyło 166 delegatów, reprezentujących 44 obwody Z. O. K. Z.

Kapitałści francuscy wydalają polskich robotników

Na terenie środkowej Francji, której fala zwalniania robotników polskich dotychczas nie dotknęła, zaczynają się zdrażać coraz częściej wypadki redukcji robotników polskich. Fabryka maszyn rolniczych w Bourbon Lancy zwolniła ostatnio 30 robotników polskich, wskutek czego około 100 osób zostało repatriowanych do Polski.

Wielka fabryka sztucznego jedwabiu Gilleta w Decines k. Lyonu zwolniła w ostatnim czasie ok. 100 robotników polskich, z których większość powróciła do Polski.

W wielkiej blachowni w Commentry

(Cie des Fonges de Chatillon et Commentry) oprócz zwolnionych jednorazowo stu robotników przewiduje się dalsze zwolnienia Polaków.

W większości wypadków władzom polskim udało się uzyskać repatriację zwolnionych robotników na koszt przedsiębiorstw. Należy podkreślić, że w znacznej ilości miejscowości, w których pracują Polacy, nie istnieje fundusz bezrobocia, którego powstanie jest uzależnione od uchwały zainteresowanej gminy, wskutek czego zwolnieni robotnicy, nie posiadając środków utrzymania, zmuszeni są powracać do Polski.

Przesilenie w Belgii

Minister Theunis oświadczył wczoraj przedstawicielom prasy, że usiłuje przezwyciężyć wszystkie trudności, aby możliwie najprędzej utworzyć gabinet.

Theunis przedstawił królowi Leopoldowi program i zyskał jego aprobatę.

Król udzielił mu jednak 24-ch godzin czasu więcej, aby móc sformować gabinet nieprzejściowy, lecz stały.

Stanowisko socjalistów w Belgii

Wielkie poruszenie wywołał w Belgii fakt, że rada naczelna Partii Socjalistycznej oświadczyła, iż wobec załamania się dotychczasowej polityki gospodarczej poprzednich rządów, tworzenie no-

wego gabinetu powierzone być winno socjalistom.

Jest to tem znamiennejsze iż od r. 1927 socjaliści stale odmawiali współpracy w rządzie. (PAT).

Wybory Samorządowe na terenie Gdańska

Wyniki ogólne. Rezultaty do rad gminnych w powiecie Gdańskie Niziny.

Mimo przesunięcia terminu nadzwyczajnej sesji Rady Ligi Narodów, minister spraw zagranicznych Laval udaje się w poniedziałek wieczór do Genewy celem wzięcia udziału w rozpoczynają-

cej się we wtorek zwyczajnej sesji Ligi Narodów.

Otwarcia sesji dokona minister Benesz, który wygłosi przemówienie ku czci ofiar mordu marsylskiego, króla Aleksandra jugosłowiańskiego i ministra spraw zagranicznych Barthou.

Min. Laval zamierza odbyć w Genewie szereg rozmów z kierownikami polityki zagranicznej państw, które mają być objęte paktem wschodnim. Między innymi minister Laval odbędzie szczegółową konferencję z ministrem Titulescu. Głównym tematem tej konferencji będzie kwestia wytworzenia na Bałkanach i w obszarze nadduńskim zwarłego frontu antyrewizjonistycznego w oparciu o małą Ententę i związek państw bałkańskich. Wczoraj min. Laval odbył dłuższą rozmowę z sowieckim charge d'affaires Rosenbergiem, któremu zakomunikował treść noty francuskiej, opracowanej w odpowiedzi na zastrzeżenia Polski w sprawie paktu wschodniego.

W rozmowie tej minister Laval poruszył również możliwość otwarcia w przeddzień konferencji rozbrojeniowej szczytowej dyskusji nad znanym projektem Litwinowa w sprawie przekształcenia konferencji rozbrojeniowej w stałą konferencję pokojową.

Uprawnionych do głosowania 15.664, oddanych głosów 14.539, ważnych 13.174 Na listę hitlerowską 12.128, centrowo-niemiecko-narodową 2.186, socjalistyczną 573, komunistyczną 355.

Rezultaty wyborów do sejmiku powiatowego w powiecie Wielkie Żuławy: oddano głosów 25.619, ważnych 23.452, na listę hitlerowską 18.102, centrowo-niemiecko-narodową 2.186, socjalistyczną 2.079, komunistyczną 830, polską 255.

Do rad gminnych w pow. Wielkie Żuławy: oddano 24.927, ważnych 21.500, na listę nar.-socjal. 18.737, centrowo-niemiecko-narodową 1.250, socjalistyczną 846, komunistyczną 452, polską 215.

Zdziczenie

Z Aten donoszą: Cała prasa grecka piętnuje z oburzeniem fakty niesłychanego zdziczenia, których widownią od dłuższego czasu było sanatorium dla głuchków w Asvestohori, miejscowości położonej w Macedonii greckiej.

Wozni i posługacze sanatorium wylatywały zmarłym pacjentom złote zęby przedawali je w miejscowym jubilerom i system.

Po ujawnieniu skandalicznych stosunków w sanatorium, a potwierdzonych całkowicie w czasie śledztwa zarządzonego przez gubernatora, władze prokuratora wszczęły dochodzenie karne zarówno przeciwko personelowi zakładu jak i miejscowym jubilerom i denty stom, którzy kupowali złote zęby zmarłych od woznych sanatorium.

Z. P. P. S. w Sejmie

Wniosek Związku Parlamentarnego Polskich Socjalistów
w sprawie zwolnienia od podatków powodźian

Szalony żywioł powodzi pozbawił dziesiątki tysięcy obywateli w mieście i na wsi dachu nad głową, inwentarza żywego i martwego, odzieży i obuwia, pługów i t. d. Powodzenie cierpią z rodzinami głód i niedostatek. Państwowa i społeczna akcja pomocy dla powodźian jest niedostateczna, zapakajają ona zaledwie drobną część istotnych potrzeb ludności, nawiedzonej klęską powodzi. Ulgi podatkowe dla powodźian wprowadzone dopiero 28 września 1934 r. okólnikiem Min. Skarbu L.D. V 33773/3/34 również są niedostateczne. Okólnik ten m. in. upoważnia dyrektorów izb skarbowych do umarzania i rozkładania na raty zaległości podatkowych, powstałych do dnia 31-go grudnia 1934. Okólnik wprowadza dla gospodarstw rolnych do 15 ha. włącznie pewne ulgi, zbyt ograniczone w porównaniu z ogromem nieszczęścia, wywołanego przez powódź. Okólnik uzależnia zakres stosowania ulg podatkowych przeważnie od uznania władz skarbowych, zawierając pewne wyrażenia niedość ściśle, jak np. „istotna strata”, „utrudnienie prowadzenia gospodarstwa w poważnym stopniu” i t. p., co w praktyce sprowadza rzekomo pomoc dla ludności do biurokratycznych formalności, niewiele mających wspólnego z rzeczywistymi ulgami podatkowymi. Ulgi podatkowe muszą być określone zupełnie wyraźnie, by nie mogły być dowolnie i z krzywdą dla powodźian stosowane przez urzędy skarbowe, a ponadto powinny być znacznie więcej rozległe, gdyż dotychczasowe ulgi podatkowe są niedostateczne.

Wobec powyższego podpisani wnoszą: **WYSOKI SEJM UCHWAŁIĆ RACZY:** Wzywa się Rząd, aby w stosunku do ludności nawiedzonej klęską powodzi zastosował jaknajdalej idące ulgi podat-

kowe, a mianowicie: a) jeżeli straty spowodowane powodzią w budowlach, inwentarzu żywym i martwym lub w pługach lub w innych ruchomościach nie przekraczają 25 proc. dotychczasowej lub przewidzianej ich wartości, winno być stosowane całkowite umorzenie podatków i danin zaległych i bieżących na okres czasu do dnia 31 grudnia 1935 r.; b) jeżeli straty wyżej opisane przekraczają 25 proc. dotychczasowej lub prze-

widzianej wartości, winno być stosowane całkowite umorzenie podatków i danin na okres czasu do dnia 31 grudnia 1937 roku.

WNIOSKODAWCY:

Wniosek, który przytaczamy, będzie przedmiotem żądań posłów i senatorów socjalistycznych niezwłocznie po wzniesieniu sesji. Został on zgłoszony na posiedzeniu w dn. 6 listopada.

W poszukiwaniu nowych dróg

Próby programowe socjalistów niemieckich

Myśl socjalistyczna w takich krajach, jak Niemcy i Austria, gdzie warunki pracy i walki całkowicie zmieniły się w ostatnich latach, gorączkowo poszukuje nowych dróg. Znane są nowe (rewolucyjne) zasady programowe, opracowane czy to przez zarząd niemieckiej S.-D. czy to przez ostatnią wiedeńską Konferencję austriackich socjalistów. Bardzo liczne (emigracyjne) wydawnictwa niemieckiej S.-D. kontynuują pracę programową.

W ostatnim zeszycie „Zeitschrift für den Sozialismus”, dyskusyjnym organie niemieckich S.-D., znajdujemy cały obszerny projekt programu. Już zdążył on wywołać polemikę na łamach światowej prasy socjalistycznej. Istotnie musi wywołać dużo zastrzeżeń, jednak zapoznać się z tą próbą warto także w Pol-

sce, skoro opracowujemy własny nowy program.

„Program” niemiecki jest bardzo obszerny i zawiera niektóre cenne szczegóły w swej analizie kryzysu gospodarczego i źródeł faszystwu. Nie jest to jednak program partii w ścisłym tego słowa znaczeniu; jest to raczej platforma dla przyszłego zjednoczonego ruchu komunistycznego i socjalistycznego (autorzy silnie podkreślają możliwość i konieczność zjednoczenia). Ta „platforma” jest opracowana jako dyskusyjna przez grono ludzi z różnych obozów socjalistycznych, tak przez lewicowych opozycjonistów z zarządu partii niemieckiej S.-D. (w Pradze) jak przez osoby „bezdonne” pod względem partyjnym.

Skoro taki jest cel i taki skład autorów, nie dziwnego, że na całym programie widać silny wpływ komunistyczny. Podkreśla to np. tow. Garwi w „Soc. Wiestniku”. Stwierdza to także tow. Klinger w polemicznym art. „Droga do zamieszania” w tymże samym numerze „Zeitschrift”.

Istotnie, dyktatura — zrozumiana jako długi okres przejściowy, i system radziecki (sowiety) są podstawą „platformy”. Niemniej przeto ostro krytykuje ona politykę niemieckiego komunizmu. „Jej kapitulacja, stwierdza „platforma”, odbywała się ściśle tak samo bez walki, jak kapitulacja niemieckiej S.-D. i związków zawodowych; jest więc klasycznym przykładem tego, jak partia może zgrupować dokoła siebie wielkie masy zwolenników, nie umiające ani rozwinąć sił do walki w tych masach ani też ich użyć”. Dalej „platforma” podkreśla, iż „kompartija” zależna jest od Moskwy, która wysyłała swe zagraniczne sekcje, jako forpoczty dla polityki narodowo-bolszewickiej; zarzuca „kompartii” manewry jednortwone, które dalej pogłębiają rozłam w klasie robotniczej, i niewłaściwą ocenę sytuacji rewolucyjnej. W rezultacie ta fatalna taktyka izolowała „kompartię” od mas socjalistycznych i bezpartyjnych oraz nadała partii charakter sekciarski. Te „katastrofalne błędy „kompartii” zostały spotęgowane teorią „sojałfaszystwu”, stawiającą Socjalną Demokrację na jednym poziomie z faszystwem. „W praktyce ta teoria doprowadzała do tego, że Socjalna Demokracja była uważana przez niemiecką „kompartię” za najgorszego wroga i że „kompartija” uważała, iż będzie mogła przystąpić do walki z faszystwem i kapitalizmem dopiero po zniszczeniu So-

Nie wolno witać się po hitlerowsku
w Zagłębiu Saary

Międzynarodowy sąd w Zagłębiu Saary skazał burmistrza Homburga Ropperberga na 46 dni więzienia oraz grzywnę 2000 franków za powitanie hitlerowskie. Sąd w czynie tym dopatrywał się nieusprawiedliwione, demon-

stracyjne wpływanie na walkę wyborczą ze strony urzędnika, który powinien zachować neutralność.

Tak sądy niezależne pojmują obowiązek urzędnika!

Nowa „reforma” ubezpieczeń
Ubezpieczalnie stracą 30.000 członków

Ubezpieczalnie społeczne w całej Polsce czynią przygotowania do zrealizowania ostatniej reformy ubezpieczeń

społecznych, która pociąga za sobą częściowe ograniczenie liczby osób podlegających ubezpieczeniu na wypadek choroby. Ze względu na to, że z lat ubezpieczonych skreślone mają być wszystkie osoby, których zarobek miesięczny przekracza kwotę 720 złotych, pracownicy, dla których zatrudnienie nie jest głównym źródłem utrzymania, rodziny rzemieślników zatrudnione w warsztatach, oraz niektóre kategorie pracowników rolnych, ubezpieczalnie stracą około 30.000 członków.

W samej tylko stolicy z powodu reformy liczba ubezpieczonych zmniejszy się o blisko 6000 członków, a wpływy z tytułu składek zmniejszą się prawie o pół miliona złotych rocznie.

Zmiany te zostaną uwzględnione przy układaniu nowych budżetów ubezpieczalni na rok 1935/36, zaś skreślenie wyłączonych kategorii pracowników nastąpi od dnia 1 kwietnia 1935 r. (PAT).

Według naszych obliczeń ilość członków, straconych przez Ubezpieczalnie, będzie daleko większa niż podaje agencja. Straty pieniężne będą również większe.

Proces o zdemolowanie
Komisji Wyborczej

We wtorek b. m. odbędzie się w Łęczycy na sesji wyjazdowej Sądu Okręgowego w Łodzi sensoryjny proces o zajęciu wyborcze w czasie wyborów do rad gromadzkich, które prowadzone były wiosną r. b. Na ławie oskarżonych zasiądzie 30 osób pod zarzutem zdemolowania lokalu komisji wyborczej i przez szkolenie wyborów.

Z ruchu wydawniczego

„Swiat” w nr-ze 46-ym przynosi artykuł Z. Norblin-Chranowskiej, poświęcony twórczości Pirandella tegoroczego laureata Nobla, oraz szereg myśli wybranych z dzieł tego znakomitego pisarza włoskiego. P. Baudier omawia „Przeszłość sztuki belgijskiej”, K. Górski pisze o „Uroku codzienności w „Panu Tadeuszu”, L. Binental daje artykuł „O muzyce belgijskiej” oraz syntetyczne sprawozdanie z ruchu muzycznego w Warszawie w roku bież. Korespondencja własna z Paryża p. t. „Omyłka Doumergue'a”, nowela „Wróg zdrowia”, obszerny dział recenzji teatralnych, Tydzień Świata, oraz szereg ciekawych zdjęć ze Święta Niepodległości w Warszawie dopełniają treści numeru.

Ratujmy zęby

Aby sobie uprzytomnić znaczenie i potrzebę tej książki Stanisława Blocha p. t. „Ratujmy zęby”, wystarczy podkreślić fakt, że niema, dosłownie, ani jednego człowieka, który nie zadałby sobie pytania: dlaczego psują się zęby i co trzeba uczynić, aby zapobiec psuciu się zębów.

Choroby zębów obejmują wszystkich niemal ludzi.

Autor miał przed sobą trudne zadania. Kwestja higieny, a szczególnie zapobiegania chorobom jamy ustnej, jest tak zawiąta, tak ściśle związana z całokształtem organizmu, życiem osobistym, warunkami społecznymi, że sama w sobie jest problemem obszernym. Spopularyzowanie tej zawiłej sprawy, tak, aby stała się ona dostępną dla szerszego ogółu, było dziełem trudnym. Autor trudności wszelkie pokonał z łatwością.

Niejedna matka, interesująca się istniejącymi środkami zapobiegania schorzeniom jamy ustnej u dziecka, znajdzie w tej książce odpowiedź na gnębające ją pytanie: jak pielegnować zębyki dziecka?

A jest to sprawa niezwykle ważna! Defekt uzębienia, lub też schorzenia, które w dzieciństwie łatwo dałoby się usunąć, w wieku późniejszym wymaga dużo troski, a wyniki, najczęściej, dają wiatrakom.

Kierownicy szkół i innych uczelni powinni tę książkę rozpowszechnić wśród rodziców. Władze szkolne powinny się też nią zainteresować. Praca Blocha, jako praca popularna, dostępna dla każdego, powinna się znaleźć w każdym domu.

KAZIMIERZ CZAPIŃSKI.

J. L.

Przepisy o tem

Jak... zredukować robotników na Górnym Śląsku

Min. opieki społecznej ogłosiło nowe przepisy o redukcji robotników na Górnym Śląsku.

Na mocy tych przepisów o zamierzonym zmniejszeniu liczby pracowników przedsiębiorstwo winno zawiadomić komisarza demobilizacyjnego na 10 dni zgóry. Brak sprzeciwu ze strony komisarza upoważnia do dokonania redukcji.

Wydalenia mogą być przeprowadzone tylko wówczas, jeżeli pracodawca nie może utrzymać stanu zatrudnienia nawet przez skrócenie czasu pracy dotych-

czasowej liczby robotników nie poniżej 24 godzin tygodniowo.

W razie możliwości takiego rozłożenia pracy pracodawca ma prawo zmniejszyć odpowiednio pobory pracowników po upływie 10 dni od zawiadomienia o tem komisarza demobilizacyjnego.

Pracownicy przyjęci na chwilowe zastępstwo, do robót przejściowych lub po siadający rentę, albo zapomogę stałą mogą być wydaleniem w cytot bez ograniczeń przewidzianych w cytowanym rozporządzeniu. (PRESS).

Widocznie Zarząd tramwajów nie wie że liczne rzesze pracowników, zarówno umysłowych jak i fizycznych pracują na Woli, gdzie mieszczą się największe zakłady przemysłowe (Lilpop, Rau, Fabryka Karabinów, Gazownia, szpital Żydowski), a mieszkają na Marymoncie lub Żoliborzu.

Zadamy więc cofnięcia tego rozporządzenia i pozostawienia na starej trasie chociażby jednego z tych tramwajów.

Podarunek Zarządu Tramwajów
w Warszawie

Zarząd tramwajów miejskich w Warszawie jednym pociągnięciem pióra odciął Żoliborz - Marymont od Woli, kasując od poniedziałku 2 tramwaje Nr. 15 i 15 a.

ZDEMOBILIZOWANY podoficer zwraca się z naszym pośrednictwem do czytelników z prośbą o ofiarowanie mu pała. Wiadomość w administracji „Robotnika”.

Wśród nowych książek

Aleksander Goldenweiser. Tołstoj wśród bliskich. Warszawa, Wydawnictwo Współczesne, (1934); str. 405. Przekład dr. H. Winawerowej.

Znany muzy rosyjski, profesor konserwatorium moskiewskiego — Aleksander Goldenweiser, wielkim znacznie od Lwa Tołstoja młodszy, był w ciągu lat kilkunastu w stosunkach bliskiej zażyłości z wielkim pisarzem rosyjskim. Autor spolszczonych obecnie wspomnień był częstym gościem domu Tołstojów w Moskwie i w Jasnej Polanie, znał doskonale całą tę liczną, a niezbyt szarmonizowaną rodzinę i miał możność rozmawiać z Tołstojem na wszelkie możliwe tematy. O stosunku Lwa Mikołajewicza do Goldenweisera świadczą m. in. fakt, że podpis muzyka, iako jednego z dwóch świadków, znalazł się pod testamentem Tołstoja, sporządzonym w r. 1909.

Wspomnienia Goldenweisera obejmują ostatni okres życia autora „Anny Kareniny” (1896 — 1909) i mają formę notatek, spisanych zwykle na gorąco po każdej wizycie u Tołstoja, bądź też po

rozmowie czy dyskusji z Tołstojem. Zachowana jest tu, oczywiście, ciągłość jedynie chronologiczna; przedmiotem obserwacji lub rozmów autora wspomnień są najrozmaitsze kwestje i zdarzenia, które dają możność zaznajomienia się z poglądami Tołstoja, jego postawą życiową, jego intelektualnymi i uczuciowymi reakcjami i t. p. Notatki Goldenweisera, choć urywkowe i lakoniczne, odtwarzają przecież wcale dokładnie duchowe rysy i kontury wielkiego myśliciela i najznakomitszego spośród epików rosyjskich. Czy chodziło o zagadnienia bieżące, czy też o sprawy ogólne i zasadnicze, zawsze daje się poznać śmiałość i oryginalność myśli Tołstoja, który — jak wiadomo — potrafił się nie liczyć nawet z najpotężniejszymi w Rosji carskiej czynnikami. Prześladowany przez władze administracyjne, żandar mów i cenzorów, wykłety przez cerkiew oficjalną, Tołstoj miał przecież taki respekt i posłuch w narodzie rosyjskim, że na jego widok tłumy odkrywały głowy, a gdy przejeżdżał przez ulice Moskwy — pisze Goldenweiser — „prawie

wszyscy się klaniali, poczynając od duchownych i wojskowych, a kończąc na dorozkarczach i ludziach prostych”. Siła oddziaływania moralnego i niezależność sumienia Tołstoja przeważały wszelkie oficjalne zakazy i wstręty.

Wspomnienia, o których tu piszę, wzbogacają bardzo wydatnie literaturę biograficzną o Tołstoj, kto wie czy nie w większym stopniu, niż np. wydane nie dawno w języku francuskim pamiętniki żony Tołstoja, jej raczej, a nie jemu poświęcone. Obszerny tom notatek Goldenweisera zawiera dużo ciekawych szczegółów, scen, wypadków i epizodów, z osobistością Tołstoja związanych. Godna uwagi jest rozmowa Tołstoja z delegacją nauczycielską w r. 1909; poleciłbym gorąco te strony (375 — 386) do przeczytania i przemyślenia zarządów: Zw. Naucz. Szkół Powszechnych... Różnie się można zapatrywać na te czy inne koncepcje filozoficzne, religijne i społeczne Tołstoja, ale nigdy zapominać nie należy, że był to człowiek, który w właściwych momentach „nie mógł milczeć” i milczeć nie chciał.

Życie Warszawy

Małoletni przestępcy

Janina Blimalecka, przyjechała do Warszawy, celem załatwienia sprawunków. Gdy B. przystąpiła przed wystawą sklepu, nagle podbiegł jakiś wyrostek i, wyrywając z rąk B. torebkę, zaczął uciekać. Przytomna i energiczna niewiasta pogoniła za uciekającym, ujęła go, odebrała torebkę, poczem wymierzyła do niego karę i przeprowadziła nieletniego sprawcę do komisariatu, gdzie okazało się, że młodocianym przestępcą jest 11-letni chłopiec. Wyrostka wraz z aktem oskarżenia, przesłano do sądu dla nielet-

nich. Sędzia oddał obiecującą latorośl pod dozór rodzicom.

Na ul. Świętokrzyskiej policjant zatrzymał 2-cho 14-letnich chłopców, którzy ukradli kilka książek w księgarni p. t. „Książnica - Atlas” i zamierzali sprzedać je u antykwariusza na ul. Świętokrzyskiej. Pierwszy z nich oskarżony był również o usiłowanie dokonania na Bielanach portfełu, stanowiącego własność Wacława Gronka, pracownika Państwowej Fabryki Karabinów. Wyrokiem sądu dla nieletnich, pierwszego chłopca skazano na dom poprawy, drugiego zaś oddano pod dozór rodziców.

100.000 spraw rozpatrują sądy starościńskie

W stołecznych starostwach grodzkich, obserwowany jest ciągły wzrost spraw, wytaczanych w trybie karno-administracyjnym. Według danych za rok bieżący, cyfra wszczętych procesów przekroczyła już w 4-ch starostwach grodzkich 100.000.

STAN POGODY wg PIM

POCHMURNIE.

Rano chmurno i mglisto, w ciągu dnia pogoda o zachmurzeniu zmiennym z możliwością przelotnych opadów, zwłaszcza w dzielnicach północnych i północno-wschodnich.

Z miasta

100.000 WIDZÓW WEŹMIE UDZIAŁ W PLEBISCYCIE W KINACH.

Zgodnie z zapowiedzią, plebiscyt wśród publiczności uczęszczającej do kin w sprawie wcześniejszego rozpoczęcia przedstawień w kinoteatrach, rozpoczął się w sobotę i trwać będzie jeszcze przez dzień nie dzielny. Plebiscyt wywołał duże zainteresowanie wśród publiczności. Dowodzi to, iż sprawa ta jest b. aktualna. Organizatorzy plebiscytu liczą, na podstawie danych o frekwencji, że w plebiscycie weźmie udział łącznie około 100.000 widzów. Przypominamy, że odcinki plebiscytowe, otrzymywane w kasie, należy wręczać biletom przy wejściu na sale.

BUDOWA PARKU NA ŻOLIBORZU.

W nowym parku na Żoliborzu, położonym między ul. Kamedułów i Promyka, za sadzono pierwszą partję drzew i krzewów, dzięki czemu zarysowała się już część parku na odcinku między ul. Koźmiana i Górnicy. Ogółem posadżono parę tysięcy drzew i krzewów. O ile roboty przy budowie arku (niwelacja) będą kontynuowane w okresie zimowym, na wiosnę nastąpi posadzenie dalszej partji drzew i krzewów.

REJESTRACJA.

Jutro 20 bm., w kolejnym dniu drugiej powszechnej rejestracji mężczyzn ur. w r. 1914, winni stawić się w wydziale wojskowym zarządu miejskiego przy ul. Florjańskiej 10, w godz. od 8 m. 30 do godz. 13 p. o. b. zamieszkał na terenie 16 komisariatu P. P., nazwiska których rozpoczynają się od liter M. do Z.

Co wyświetlają kina?

APOLLO: „Wiosenna parada” z Fr. Gaal.
ATLANTIC: „Szpieg Nr. 13”.
ANTINEA: „Branka syna puszcy” i „6 godzin życia”.
AMOR: „Csbibi”.
AS: „Przygody podróżników”.
ACRON: „Świat bez mężczyzny” i „Zemsta Tonga”.
CAPITOL: „Czy Lucyna to dziewczyna?”

LUX: „Jaką mnie pragniesz”.
MASKA: „Grzesznica bez winy”.
MIEJSKI: „Twe usta kłamią”
O g. 4.30 dla ml. „Miljon”.

KINOTEATR MIEJSKI
Początek o godz. 6.15—8.—10.

TWE USTA KLAMIA

Norma Shearer
Herbert Marshal

Ceny miejsc od 45 gr. do 90 gr.

MEWA: „W niewoli dzungli” i „Pił-nij swego meża”.
NOWA TOMBOLA: „Prywatne życie Henryka VIII” i „Namiętni kochankowie”.
OKO PRASKIE: „Porwanie” i „Świątka Wielkiego Miasta”.
PALACE: „Cesarzowa i ja”.
PAN: „Co mój mąż robi w nocy?”

Wino

Co mój mąż robi w nocy?

POM

PETIT TRIANON: „Przygoda o północy” i „Nowa pieć”.
PROMIEN: „Chauda” i „Baby”.
PRAGA: „Tańcząca Venus” i rewja.
RIALTO: „Marzenia miłosne”.
RAJ: „Podniebni rycerze”.
RIVIERA: „Hanka” i „Kawalkada”.
ROXY: „Ostatni z Gołowych” i rewja.
STYLOWY: „Księżniczka przez 30 dni”.
SOKÓŁ: „Książę Arkadij” i „Sobowótór”.
ŚWIATOWID: „Imperatorowa” z Marleną Dietrich.
TON: „Królowa Krystyna”.
UCIECHA: „Viva Villal”.
UNJA: „Hopl” i rewja.

NOWOPRZEBU-DOWANE KINO „CAPITOL”
Warszawska 125. Pocz. 4, 6, 8, 10
Arcywesola komedia polska

CZY LUCYNA TO DZIEWCZYNA?

W rol. gł.: Jadwiga ŚMOSARSKA, Eugeniusz BODO, Mieczysława Cwiklińska i inni.
Wszystkie miejsca po 1.25.
Prok. BLOK-MUZAFILM

CASINO: „Tajemnica małej Shirley”.
COLOSSEUM: „Rzymskie skandale” i rewja.
COLOSSEUM MAŁE: „Nibelungi”.
CORSO: „Na fali wspomnień” i rewja.
CZARY: „Demon złota” i „Zdobycyceanu”.
FAMA: „Taniec miłości” i „Kot i skrzypce”.
FILHARMONJA: „Eskimo” Van Dyck’a.
FORUM: „Kobieta i bestja”.
GLORIA: „Djabła z Kansas” i „Parada rezerwistów”.
HELJOS: „Kocha... Lubi... Szanuje”.
IKS: „Zemsta Tonga” i „Głos pustyni”.
ITALIA: „Hopl” i rewja.
KOMETA: „Pieśń kozaka” i rewja.
LOS: O 4 „Król areny”. O 8 „Wielka grzesznica”.
MAJESTIC: „Petersburskie noce”.

majestic
Nowy Świat 43 Pocz. o g. 6
Entuzjastycznie
przyjęła Warszawa

Petersburskie NOCE

CHIRBA PRODUKCJA SOWIECKIEJ

Niedzlela na boiskach

Piłka nożna

KLĘSKA WARSZAWIANKI Z LEGJĄ
Rozegrany w Warszawie ostatni mecz o mistrzostwo Ligi pomiędzy Legją a Warszawianką, zakończył się zdecydowanym i wysoko cyfrowym zwycięstwem Legji w stosunku 4:0 (2:0).

Przez cały czas meczu zaznaczyła się silna przewaga wojskowych, którzy byli wyjątkowo dobrze dysponowani strzałowo.

PODGÓRZE SPADA DO KLASY A.
W Krakowie w meczu ligowym Garbarnia pokonała Podgórze 3:1 (1:1). Wynik ten zadecydował o spadku Podgórze do klasy A.

Mecz miał dramatyczny przebieg. Podgórze starało się za wszelką cenę wygrać spotkanie. Początkowo wydawało się nawet, że mu się to uda osiągnąć, ale jakby wszystko sprzyściło się na jego niekorzyść. Karny podyktowany przeciwko Garbarni Koczwarze przetrzebił. Szereg dalszych dogodnych sytuacji nie został wykorzystany przez nerwowo grających atak. O dramatycznym przebiegu walki świadczy stosunek rogów 8:4 dla Podgórze.

CRACOVIA WICEMISTRZEM POLSKI.
Drugi mecz o mistrzostwo Ligi rozegrany w Krakowie pomiędzy Cracovią a Polonią zakończył się zdecydowanym zwycięstwem Cracovii w stosunku 5:0 (5:0).

Dzięki temu zwycięstwu Cracovia zdobyła wicemistrzostwo Polski.

POGOŃ PRZEGRYWA W ŁODZI
Ł. K. S. W Łodzi mecz ligowy Ł. K. S. — Pogoń zakończył się niespodziewanym zwycięstwem Ł. K. S. 2:1 (1:0).

Mecz miał przebieg anormalny. Obie drużyny ostro i brutalnie, tak, że często miało się wrażenie, że odbywa się polowanie na kości przeciwników. Kilku graczy zostało kontuzjowanych. Sędzia p. Brzeziński z Poznania nie umiał sobie poradzić z drużynami.

ZWYCIĘSTWO WISŁY NAD WARTĄ
2:1. W Poznaniu w meczu ligowym Wisła pokonała Wartę 2:1 (1:1).

Pierwsza połowa wykazała lekką przewagę Warty.

W drugiej połowie Wisła jest lepsza, gra spokojniej. Poza tym technicznie gorzej ona wyrażnie nad przeciwnikiem.

RUCH ZWYCIĘŻA MARYNARKĘ
WOJENNĄ 8:3. W Wielkich Hajdukach mistrz Polski Ruch pokonał reprezentację marynarki wojennej 8:3 (3:2).

ŚLĄSK W FINALE ZAWODÓW O WEJŚCIE DO LIGI
W świętochłowickach odbył się rewanżowy półfinałowy mecz o wejście do Ligi pomiędzy Rewerą stansławowską a miejscowym Śląskiem. Zwyciężył Śląsk 5:0 (1:0).

Śląsk w ten sposób zakwalifikował się do finału rozgrywek o wejście do Ligi, w

którym spotka się z Naprzodem z Lipin i wileńskim Śmigłym.

O MISTRZOSTWO KLASY A OKRĘGU WARSZAWSKIEGO.
W dalszych rozgrywkach o mistrzostwo klasy A okręgu warszawskiego, Skoda pokonała Polonię 1b 5:0 (1:0).

Boks

DRUŻYNOWY MISTRZ WĘGIER
ZREMISOWAŁ Z MAKKABI. W niedzielę, w gmachu cyrku warszawskiego odbył się towarzyski międzynarodowy mecz bokserski pomiędzy drużynowym mistrzem Węgier, B. T. K. z Budapesztu, a drużynowym mistrzem Warszawy, Makkabi.

Zespół Makkabi, który wystąpił do walki w osłabionym składzie, bez Neustadta i Neudinga, z dwoma zawodnikami Polonji (Fabisia i Janczak) uzyskał zaszczytny wynik remisowy 8:8.

YMCA ZWYCIĘŻA W BOKSIE LE-GJĘ
10:6. W towarzyskim meczu bokserskim YMCA pokonała Legję 10:6.

Oczekiwany z dużym zainteresowaniem mecz w wadze półciężkiej Ożarek — Doroba nie doszedł do skutku, gdyż kapitan związkowy p. Cendrowski nie pozwolił walczyć Dorobie.

Sporty zimowe

NOWE ZWYCIĘSTWO HOKEJOWE
DRUŻYNY CRACOVII. W Katowicach na sztucznej lodowisku Cracovia rozegrała mecz hokejowy ze Śląskim Klubem Hokejowym bijąc go 5:1 (1:0, 2:1, 2:0).

Przykry „sen nocy letniej”

Na całym świecie wystawiają szekspirowski „Sen nocy letniej” z muzyką Mendelsohna - Bartholdy, napisaną do tej fantastycznej sztuki. W Niemczech nie można wystawić „Snu nocy letniej”, ponieważ nie można grać muzyki Żyda Mendelsohna, a bez muzyki wystawiać jakoś nie wypada.

Zamówiono więc u kompozytora Juliusa Weismanna w Freiburgu prawdziwie aryańską muzykę do arcydzieła Szekspira.

Gdyby hitlerowcy byli konsekwentni, to nie powinni byli wystawiać „Carmen” albo zamówić nową muzykę do libretta, ponieważ Bizet także był Żydem.

DROBNE OGŁOSZENIA

A.A.A.A.) TAPCZANY higieniczne, automatyczne patentowane 3722, złotych 50 oraz nowoczesne kozetki otomany. Warunki dogodne. Wytwórnia: Twarda 5. 617

Kronika krakowska

Z miasta

GMINA M. KRAKOWA TRACI OKOŁO 400.000 ZŁ. PRZEZ ZNIESIENIE PODATKU TOWAROWEGO.

Według nowych przepisów, do końca grudnia każdego roku muszą być uchwalone przez gminę m. Krakowa dodatki samorządowe do państwowych podatków bezpośrednich od nieruchomości: gruntowego i obrotowego. Sprawa ta, zwłaszcza w bieżącym roku, jest bardzo ważna, gdyż niespodziewanie zniesiony został komunalny podatek towarowy od wwozu towaru do miasta, Gmina m. Krakowa traci przez to skasowanie tego podatku około 400.000 zł. rocznie. W budżecie gminy krakowskiej jest to wielka luka w dochodach, a co zatem idzie — budżet będzie musiał być okrojony o powyższą kwotę w wydatkach, o ile nie znajdzie się innego źródła dochodu, na miejsce utraconej kwoty 400.000 zł.

Spodziewać się należy, że w niedługim czasie będzie zwołane posiedzenie

Odczyty

MAŁŻEŃSTWA KOLEŻEŃSKIE.
Na usilne żądanie wielu osób, które spowodu przepelnienia sali nie mogły się dostać na ostatni odczyt pod powyższym tytułem, zdecydował się zarząd Towarzystwa Krzewienia Świadomego Macierzyństwa i Reformy Obyczajów na jego powtóre. P. Felicja Stędgowa powtórzy za tem powyższy odczyt w poniedziałek, dn. 19 b. m., o godz. 7-mej wieczór, w lokalu Towarzystwa przy ul. Dunajewskiego 1. 7. Po odczycie dyskusja.

OSTATNIE WYPADKI POLITYCZNE.
Dn. 20 listopada r. b. o godz. 7.45 wieczorem w Związku Pracowników Umysłowych, ul. Sławkowska 1. 6 wygłosił tow. adw. Zygmunt Gross odczyt p. t.: „Ostatnie wypadki polityczne”. Wstęp wolny.

Rady miejskiej, na którym będzie weretylowana sprawa dochodów gminy.

UKONSTYTOWANIE SIĘ FILHARMONJI KRAKOWSKIEJ.

W Krakowie zawiązała się ostatnio Filharmonia, złożona z 70-ciu muzyków, jako samodzielna sekcja Towarzystwa Muzycznego o własnym zarządcie i radzie artystycznej.

Pierwszy koncert dany będzie w niedzielę dnia 25 listopada b. r. w sali Starego Teatru.

Wykonane zostaną utwory Karłowicza, Brahmsa i Rachmaninowa.

Z życia robotniczego

Posiedzenie Wydziału Rady Związków Zawodowych, odbędzie się we wtorek 20 b. m. w godz. 6.30 wieczór w Sekretariacie Rady, Warszawska 7, I p.

Dyżury lekarzy

- Dnia 19 listopada — noc:
- Dr. Kelhofer Artur Al. Krasieńskiego 4.
 - Dr. Owczyński Tadeusz, Lubicz 34, — tel. 158-26.
 - Dr. Pleszowski Ignacy. Jabłońskich 22, — tel. 135-38.
 - Dr. Silberberg Stefanja, Starowiślna 41.

Repertuar

Z TEATRU MIEJSKIEGO IMIENIA J. SŁOWACKIEGO
Poniedziałek, 19 b. m.; przedstawienie operowe „Opowieści Hoffmana” J. Offenbacha w partjach głównych A. Sari i A. Dobosz.

BERSON-OKMA
tania, nie ślizga się, nie do zniszczenia

SZTAFETA ROBOTNICZA

Łódź robotnicza

w aktualnych sprawach piłkarskich

Konferencja klubów robotniczych okręgu łódzkiego w związku z pracami komisji PZPN powołanej do opracowania projektów do uzdrowienia piłkarstwa, a między innymi wobec zapowiedzi zniesienia karencji podanej do wiadomości publicznej przez szereg wywiadów, ogłoszonych w prasie, z członkami wymienionych wyżej komisji, postanawia:

1) wezwać wszystkich przedstawicieli klubów robotniczych, zasiadających we władzach piłkarskich L. O. Z. P. N. i P. Z. P. N. do jaknajbardziej kategorycznego przedstawienia się wszelkim projektom zniesienia karencji, jako godzącym przede wszystkim w interes i działalność klubów robotniczych.

2) wystąpić na Kongresie Związku Robotniczych Stowarzyszeń Sportowych odbyć się mającym w dniach 22 i 23 grudnia r. b. z apelem do wszystkich klubów robotniczych, działających na terenie całej Polski, a będących członkami P. Z. P. N. aby na Walnych Zgromadzeniach poszczególnych O. Z. P. N. przeciwstawiły się projektowi zniesienia karencji.

3) upoważnić władze R. S. K. O. do propagowania utrzymania karencji wśród pozostałych klubów okręgu bez względu na klasę i charakter.

JAKO MOTYW UTRZYMANIA KARENCJI

Kryzys ekonomiczny, jaki przeżywa cały świat, nie mógł nie zostawić śladu na sporcie jako jednym z przejawów życia publicznego, ostatnio tak mocno popieranego przez rządy wszystkich państw.

W związku z tem szereg zawodników, będących bez pracy, przekonywuje się, że prędzej uzyska pracę za swe umiejętności sportowe, niż za najlepsze nawet kwalifikacje w danym zawodzie. Okazuje się, że dobry rzemieślnik, lecz niesportowiec, nie może uzyskać pracy, gdy tymczasem w jego zawodzie o wiele gorszy fachowiec, lecz dobry sportowiec, otrzymuje natychmiast pracę. W tym też czasie na horyzoncie pokazują się pierwsze kluby fabryczne, które pierwsze w całej pełni wprowadzają zasadę „dla dobrego zawodnika musi być dobra posada” co jest początkiem złego.

Kluby inne, zajmujące dobre lokaty w poszczególnych klasach, a nie chcące utracić swego stanowiska metody stosowane przez kluby fabryczne, przejmują dzięki temu, że w Zarządach swych posiadają dyrektorów fabryk lub firm, a tem samem mają również możliwość dawaną posad. Między klubami dochodzi nawet do licytowania się co do wysokości i jakości pracy dla danej zawodnika.

Aby temu zaradzić, że zawodnik, któ-

ry na pewnych zawodach poziomem swej gry wyróżni się od pozostałych, najajutrz spotka się z ofertą działacza innego klubu, który za grę jego daje mu lepsze „warunki” pracy wprowadzono karencję.

Dzisiaj, wobec projektu zniesienia karencji, nasuwa się pytanie: „Czy warunki obecnie zmieniły się tak na lepsze, że można karencję znieść?”

Przeżytemu jednak kategorycznie już sam fakt zapowiedzi zniesienia karencji, która była powodem, że szereg łódzkich A i B-klasowych klubów w rozgrywkach jesiennych o mistrzostwo okręgu wystąpiło w osłabionych składach, gdyż zawodnicy tych klubów rezerwowali się już, mając oferty. Pytanie drugie: Czy karencja dała klubom coś dobrego, musi być również odpowiedź dla jej przeciwników, bowiem tylko dzięki karencji szereg klubów widząc, że dalsze oglądanie się na zawodników kaperowanych z innych klubów nie ma celu, wobec niemożności zrealizowania zamiany barw, zaczęło myśleć i pracować nad własnym narybkiem.

Karencja pozwoliła również wprowadzić do klubów większy rygor i dyscyplinę, zawodnik, który bowiem zrobił przewinienie w klubie nie może już liczyć na to, że emisariusze innego klubu, do którego by wstąpił przyjdą i „odkupią” jego winę.

Zniesienie więc karencji byłoby ciosem dla klubów słabszych, nie mających we władzach swego klubu wpływowych osób, praca ich ograniczyłaby się musiała do dostarczania klubom silniejszym jednostek, których wychowanie i doprowadzenie do stanu pewnej umiejętności kosztowało wiele lat pracy. W tych warunkach kluby klas niższych nie mając możliwości awansu do klas wyższych, straciłyby chęć do dalszej pracy, a tym samym musiałby się likwidować. Godzenie w działalność i interes klubów, stanowiących większość w sporcie, nie może być tolerowane przez władze Związku.

Argumenty pewnej części opinii publicznej, przypisującej ostatnie niepowodzenia naszej drużyny reprezentacyjnej w spotkaniach międzypaństwowych — istnieniu karencji są niesłuszne, ponieważ:

1) skład drużyny reprezentacyjnej wybierany jest wyłącznie z zespołów ligowych, gdy tymczasem w szeregu klubach A klasy, są zawodnicy, którzy nie mają tak głośnych nazwisk jak ich koleżdy ligowi, lecz umiejętności ich napewno nie są mniejsze.

2) w czasie dni O. Z. P. N. i P. Z. P. N. organizuje się stale zawody 2-ch czy więcej drużyn, o głośnych nazwach, rzekomo ze względów kasowych, które w rzeczywistości okazują się zwykłym od-

robinieniem pańszczyzny dość często przy pustych kasach.

Organizowanie natomiast w tych dniach meczy reprezentacji poszczególnych klas z sobą, pozwoli kapitanom okręgów na wystawienie do reprezentacji okręgów czy Polski, ludzi, dla których noszenie koszulki z herbem miasta lub godłem Polski na piersi będzie zaszczytem, a nie wyznaczanie zawodników, którzy jadą po wysokie, bo 20 zł. i wyższe diety dzienne.

3) urządzanie częstych obozów treningowych drużyn reprezentacyjnych, lecz wyznaczanie do nich nie zawodników, którzy są już zmanierowani, ale zawodników młodych, pełnych energii i dobrych chęci, z którymi trener będzie naprawdę mógł wiele zrobić z pożytkiem dla sportu piłkarskiego.

Przy zastosowaniu tych metod nie będzie mowy o przegranych meczach, które Polska mogła wygrać.

Komisja powołana przez P. Z. P. N. do uzdrowienia piłkarstwa winna przede wszystkim, mając zamiar uzdrowić piłkarstwo, wystąpić do P. Z. P. N. z wnioskami:

1) zaprzestania urządzania bankietów po zawodach międzypaństwowych i międzymiastowych, połączonych z alkoholem, jako wysoce demoralizujących zawodników i zbyt kosztownych.

2) ściślejszej kontroli nad wydatkami pewnych klubów, które mimo olbrzymich wpływów, nie budują boisk, nie posiadają lokali specjalnie kosztownych, a pracują podobno jeszcze z deficytem, amatorstwo temu pozostawia wiele do życzenia.

3) wybudowania więcej boisk dla klubów klas niższych, przydział im sprzętu sportowego, instruktorów — jednym słowem przyjsia im z pomocą, dawno której oczekują tak ze strony władz państwowych jak i samorządowych.

22 i 23 grudnia 1934 r.

KONGRES

Związku Robotniczych Stowarzyszeń Sportowych Rzeczypospolitej Polskiej w Katowicach

O mistrzostwo R. P. A.

SKRA — GWIAZDA 4:0 (3:0).

Mecz dwóch rywali w wiosenych rozgrywkach o mistrzostwo R. P. A. budził zrozumiałe zainteresowanie.

Skra czując się pokrzywdzoną rozstrzygnięciami przesądzającymi mistrzostwo wiosenne na rzecz Gwiazdy, szykowała się do rewansu ze zdecydowaną wolą pokonania przeciwnika i wykazania, że mimo wszystko jest drużyną lepszą.

Podobne myśli nurtowały graczy Gwiazdy, gdy wychodzili na boisko. Ostatecznie spór został rozstrzygnięty na korzyść Skry, która wykazała zdecydowaną przewagę przez cały czas meczu, będąc równocześnie drużyną równą we wszystkich liniach.

Gwiazda mimo osiągniętych ostatnio sukcesów z Hapoel'em i Sarmatą przeżywa w dalszym ciągu kryzys i nie może osiągnąć dawnej formy.

Gra rozpoczyna się pod znakiem lekkiej przewagi Gwiazdy. Stopniowo Skra dochodzi do głosu, która lepiej daje sobie radę z rozmiętkiem boiskiem i narzuca swój system gry Gwieździe.

Wynikiem przewagi Skry się trzy bramki zdobyte przez Laskę oraz Smorsarskiego W. (2).

Po przerwie Skra opanowuje boisko; Gwiazda natomiast kładzie główny nacisk na obronę swej świątyni.

Mimo murowania bramki przez obrońcę i pomoc Gwiazdy, udaje się Skrze zdobyć czwartą bramkę przez Laskę.

Sport a turystyka

Przez wiele osób sport i turystyka dotąd jeszcze są traktowane jako dwa oddzielne zagadnienia.

Dzisiaj, kiedy wychowanie fizyczne stało się hasłem dnia, znaczna większość nie potrafi wyobrazić sobie sportowca inaczej jak tylko na boisku — biegnącego po bieżni, skaczącego, rzucającego kulą czy dyskiem, lub grającego w piłkę; turystę zaś jako osobnika w stroju „sportowym” z wypchanym plecakiem na plecach.

Gdybyśmy jednak chcieli zadać sobie trochę trudu i zastanowili się poważniej poco ów turysta dzwiga ten „tkmok” na plecach, a ów sportowiec „ciska” zawzięcie jakimś tam przedmiotem — to zastanowilibyśmy się nad tem co ma na celu wychowanie fizyczne. Wszak żadna gałąź sportu, ani turystyka nie jest celem samym w sobie, lecz tylko środkiem przy pomocy którego idziemy do pewnego celu.

Wychowanie fizyczne prowadzone przez robotnicze organizacje sportowe nie zadawalnia się jedynie uzyskaniem lepszej sprawności fizycznej swych członków, lecz ma ono wychować samodzielnego, czynnego, silnego i świadomego swych zadań i celów bojownika o lepsze jutro. Wychowanie fizyczne ma być szkołą wysiłku, ma rzucić światu nowe prawa życia i w nowym rytmie budować człowieka, którego zmięceniem będzie wola, wysiłek i moc.

Że turystyka ma wielki wpływ na wychowanie o tem chyba nie trzeba nikogo przekonywać.

Najlepiej napisane tomy, czy sprawozdania nie dadzą tyle, co osobiste zetknięcie się z zagospodarowaniem kraju, z warunkami materialnymi, społecznymi, kulturalnymi w jakich żyje i pracuje społeczeństwo warsztatami ich pracy, z ich wysiłkami. Sumując spostrzeżenie zrozumie się najlepiej znaczenie i konieczność współpracy o-

raz wartość każdej pary rąk w tej olbrzymiej robocie.

Nie można nie podkreślić korzyści bardziej bezpośrednich jakie daje wychowanie fizyczne.

Zarówno sport jak i turystyka: wyrabiają wytrzymałość, a przez odierwanie od środowiska, w którym żyjemy i pracujemy, od codziennych trosk i kłopotów — dają odpoczynek nerwowy, psychiczny, dobre samopoczucie, radość życia; zwiększają energię i wydajność umysłu.

Pozatem turystyka przez zbliżenie nas do przyrody, daje możliwość poznania innych środowisk, ognisk sztuki, kultur, przez życie zespołowe — rozszerza znacznie nasze horyzonty wewnętrzne, uczy współżycia z ludźmi.

Sport zaś wyrabia zręczność, szybkość, spostrzegawczość, odwagę, siłę, pobudza energię, kształci charakter; daje umiejętność ciągłego wysiłku, radość ze zwycięstwa, które znów pobudza do walki o nowe zwycięstwo.

Sport ma tę przewagę nad turystyką, że na ćwiczenia można wykorzystać bodaj każdą wolną godzinę, podczas gdy wycieczka zabiera nam więcej czasu.

Przy tak pojętem wychowaniu fizycznym, oddzielenie turystyki i sportu jest niedopomyśleniem. Według mnie turystyka, jako kształcąca bardziej moralne wartości człowieka, powinna stanąć na czele innych gałęzi sportu w ogólnem wychowaniu fizycznym. ip.

Z działalności

I Robotniczego Ośrodka Wychowania Fizycznego

KURSY I ZAPRAWY ZIMOWE.

W Rob. Ośr. W. F. obecnie odbywają się następujące ćwiczenia:

Kurs przodowników gimnastyki, we wtorki i czwartki w godz. 20—21.

Kurs bokserki w czwartki i soboty w godz. 19—21.

Gimnastyka i zaprawa lekkoatletyczna dla mężczyzn we wtorki i czwartki w godz. 20—21.

Zaprawa dla piłkarzy w poniedziałki i piątki w godz. 21—22.

Gimnastyka dla chłopców (sekcja „Przyszłość”) w czwartki w godz. 18—19.

Plastyka dla kobiet w poniedziałki i piątki w godz. 19—20 i 20—21.

Plastyka dla dziewczynek w poniedziałki i środy w godz. 18—19.

Mimo licznych zgłoszeń ćwiczących, Rob. Ośr. pragnąc dać możliwość korzystania z wyżej wymienionych ćwiczeń, przyjmuje w dalszym ciągu zgłoszenia tak członków klubów robotniczych jak i też niestowarzyszonych codziennie w sekretaracie I Rob. Ośr. W. F. ul. Czerwonego Krzyża 20 w godz. 17—20.

ZIMOWY TURNIEJ GIER SPORTOWYCH I ROB. OŚR. W. F.

W pierwszej połowie grudnia Rob. Ośr. organizuje zimowy turniej gier sportowych na sali, w siatkówce i koszykówce dla kobiet i mężczyzn. W turnieju będą mogły brać udział wszystkie kluby robotnicze. Dokładny termin zawodów i miejsce podane zostaną w komunikatach.

ŚLIZGAWKA NA BOISKU ROB. OŚR. W. F.

Rob. Ośr. W. F. uruchomi w b. sezonie zimowym własną ślizgawkę, która mieścić się będzie na boisku Ośrodka przy ul. Czerwonego Krzyża. Wszyscy korzystający z ćwiczeń Ośrodka będą mieli wstęp wolny na ślizgawkę.

Ogólnokrajowy Kurs Organizatorów turystyki robotniczej

W dniach od 2 do 9 grudnia r. b. odbędzie się w I Rob. Ośrodku Wychow. Fiz. w Warszawie kurs organizatorów turystyki robotniczej.

Opłata za kurs z całkowitem utrzymaniem wynosi 23 zł. 50 gr. Uczestnicy korzystający z 81% zniżki kolejowej w obie strony.

Zapisy przyjmuje I Robotn. Ośrodek Wychow. Fizycznego do dnia 27 bm.

Wszystkie organizacje winny zgłosić przynajmniej 1—2 członków na powyższy kurs.

Trochę obiektywnej oceny

Żywe, tętniące życie sportu robotniczego, tempo, tempo i jeszcze raz tempo, sprawiają, że te czy inne dziedziny naszej pracy mają i muszą mieć takie czy inne niedociągnięcia.

Jesteśmy, winniśmy być bardzo wymagający! Surowa ocena wobec siebie samych to rzecz słuszna. I słuszne jest, że daje czasem ocenie wyraz publicznie, na łamach prasy robotniczej. Jest przytem tylko jedno, a mianowicie, że w tych wypadkach musimy się starać być możliwie jaknajbardziej obiektywnymi. W przedostatnim numerze „Sztafety Robotniczej” ukazał się krótki artykuł tow. Rp., w którym autor — moim zdaniem — popelniał pewien, nieznaczny zresztą i z dobrej woli wypływający błąd.

Pisząc mianowicie o uchwale, jaką swego czasu pobrał WRSKO w sprawie opieki nad słabymi klubami i łącząc ją ze sprawą pewnych nieprawidłowości w sprawie pracy jednego z żydowskich RKSów na terenie Warszawy, wynikiem czego było przejście wartościowych graczy z B czy C-klasowego klubu do A-klasowego „opiekuna” tow. Rp. wyciągając z tego wniosek, że uchwała WRSKO była niedobra.

Wydaje mi się, że mam prawo powiedzieć: **uchwała jest dobra, ale klub A-klasowy wykonał ją źle.**

Od tego jest WRSKO i jego Wydział piłkarski aby pilnować dobrego wykonywania uchwał.

Niezależnie od tego chciałbym równocześnie podkreślić — mimo to, że widzę doskonale wady naszego ruchu, a może właśnie dlatego — że praca WRSKO w roku bieżącym ma wiele cech dodatnich. Pozwolę sobie wymienić:

Złot, mistrzostwo piłkarskie, lekkoatletyczne, kolarstwo, Akademia, wydział sanitarny i wiele innych. Odajmy cesarzowi — co jest cesarskiego!

Kilka tych słów napisałem aby podkreślić konieczność obiektywnej oceny prac każdego z odcinków naszego ruchu.

Dr. Jerzy Michałowicz.

OD REDAKCJI

Umieszczając powyższy artykuł, Redakcja „Sztafety Robotniczej” uważa za zagadnienie poruszone przez tow. Rp. za wyjaśnione ostatecznie i zamyka tem dyskusję.

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnośnieniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnośnienia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.—. Za zmianę adresu 50 gr. CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 20, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-cio szpaltowy, układ zwyczajnych 10-cio szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.